

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шлям. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місячно 4-90 зол.
Чвертьрічно 12-00 „
Піврічно 24-00 „
Річно 48-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді,
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-00 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Техасі, Мексич-
чині 30 ц. м., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друківні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Новий канцлер.

Кінець чи початок німецької кабінетової кризи?

Остання криза німецького уряду подавала дещо на деякі кабінетні кризи в Польщі. Особливо нагадує вона димісію четвертого кабінету проф. Бартля, з тою різницею, що т. зв. полковницькі кола, які той кабінет поклали, знали, що т. Бартель до влади не поверне і що куре піде „на право“, а канцлер фон Папен і марш. Гінденбург започаткували кризу у пересвідченні, що вона скінчиться поворотом до вихідної точки. Зате нпр. в одному і другому випадку бачили ми затишну тактичну гру. Тут колишній маршал сенату проф. Шиманський, як десигнований на прем'єра діяч мав доказати безвиглядність усіх переговорів з соймовими клубами, там переговори з Гітлером мали на меті виказати, що націонал-соціалісти, зокремаж сам їхній вожд, невідбні перейняти владу. Однак саме тому, що вся та двохижнева криза, яку виповнили вштерь розмови всіх з усіми, сотні статей взаємно собі суперечних і десятки комбінацій, яких живо-тіння тривало буквально години, саме тому важко людям постороннім на чужині, орієнтуватися у всіх тактичних ходах закулісної гри, їх спонуках і цілях.

Приходиться ствердити лише факт, що з порушенням місії творення нового німецького кабінету ген. Шляйхером — відпали тут найважливіші інші концепції: 1) коаліц. парламентарно-кабінету, що спірався би на центр-правий блок, 2) „президіяльного“ кабінету на чолі з Гітлером і 3) протипарламентарного „боевого“ кабінету фон Папена. Однак ствердження цих негативів не прецизує ще позитивної п'ятформи та програми кабінету ген. Шляйхера. З телеграм та вісток німецької преси можна вимірювати, що хоч офіційно націонал-соціалісти визналися проти нового канцлера, як взагалі за-садиною проти кожного не-гітлерівського кабінету, то проте особа ген. Шляйхера їм міншала, ніж якнебудь інша і що мабуть його звязки з табором Гітлера далеко не пірвані. Здається теж, що в партії центра зробить добре враження, що Гінденбург не злегковажила поради пралата Каа-па і дійсно відмовився від підтримування даль-ше Папена. Взагаді відсунення Папена від вла-ди мусить бути річно приємною і для Гітлера і для Бріннга — і психологічно влекше це си-туацію Шляйхером. Лекше завдання має він су-ароти райхстагу теж тому, що марш. Гінденбург відмовився дати згоду на якийнебудь ексклюзив-ний кабінет — чи то Гітлера чи Папена, отже тим самим кабінет його, Шляйхера, дістає фірму у-ряду „примирюючого“. Правда, Папен спірався не на капіталістичних колах і провадив так мовити прокапіталістичну політику. Цю базу тримав Шляйхер, але він старався заступити її професійними союзами та кокетуванням ро-зличних сфер, щоби соціальною політикою на-ближуватися до гасел чл. націонал-соціалістів чи соціал-демократів. Врешті з ген. Шляйхером входить не то до активної німецької політики, то до його державного проводу новий чинник, з яким явно боротися важко і небезпечно: дим чинником є райхсвер, німецька армія, яка по-середньо була заангажована вже в кабінеті Бріннга-Генера та яка тепер стає головною підпо-рою кабінету мін. райхсверу ген. Шляйхера...

З тих чи інших мотивів, у висліді такої чи іншої тактичної гри і таких чи інших політичних цілей — на перший план офіційного ні-мецького ониду виринула нова фігура. Новою вона не є постільки, поскільки ген. Шляйхер, третю людину розмірно молодого віком і ран-тю (50 літ, генералом є шойно від 1929 року), так же як мислами німецької політики пова-жує родю від ряду літ і поскільки його ім'я нази-ває вже, як „будучого головіка“, при творен-ні кабінету Папена. А всеж, це нова постя, яка відірвалася від дістає змогу в цілій ширині про-явити свої здібності державного діяча. Спра-вдіність каже ствердити, що при всьому пар-тіаному розгараючій республіканській Німеччи-ні вона виділа де-де цікавіші і талановитіші по-статі ніж відгелльмівська сілдовська епоха. Ад-

же в серії республіканських німецьких канцлерів були імена соціаліста Мілера, центровців Ери-бергера, Маркса і Бріннга, людовця Штрездема-на, і навіть останній, апензиджений усіми ні-мецькими партіями, канцлер Папен, таки пока-зав себе людиною з поважними особистими при-кметами. Тимчасом від часів, коли Вільгельм II. безпардонно відсунув від влади Бісмарка — асі ті генерали й князі, як Капріві, Гогенлоге, Вет-ман Гольвег чи сам Білов — були більшими або меншими мірнотами.

Нині Німеччина потребує талановитого кан-цлера більше, ніж колинебудь. Відмова Америки прольонгувати сплату воєнних довгів, яку союз-ні держави мають перевести 15. XII. н. р., ставить під знак запиту ціла льозанська порозуміння. Таким робом воскресає похоронена вже карди-нальна проблема репарацій. Одночасно все ще без вирішення повисла у воздуху німецька вимо-га військової рівноправності, а відсутність Ні-меччини на конференції роззброєння параліжує і компромітує цю установу до решти. Із внутрі-шніх проблем — питання ревізії конституції чи питання безробіття чи комуністичної небезпеки чи десятків інших — усі вони нехайні й одна важ-ніша від другої.

З усіх цих причин німецькою кризою ціка-вився і цікавиться весь світ, як питанням вели-кого міжнародного значіння і тому теж з заці-каженням слідкує за дальшим розвитком ні-мецьких подій.

Інформуйте про себе чужинців!

У справі інформаційного матеріалу про наші науково-культурні установи для наукового щорічника „Мінерва“ в Берліні.

У січні цього року з'явиться знову перший том поважного інформаційно-наукового щорічника „Minerva“ — Jahrbuch der gelehrten Welt, що виходить уже від кількадесяти літ у двох-трьох великих томах накладом німецької накладні Walter de Gruyter u. Co. й приносить вичерпуючі інформації про всі культурно-нау-кові інституції всього світу.

У цьому щорічнику подають уже майже від десятка літ також відомості про українські установи на основі даних матеріалів, які вдалося видавництву роздобути при моїй допомозі че-рез окремі запиту і квестіонар, які ми вислали постійно нашим культурно-науковим установам, або впрост із друкованої літератури, відом-лень, адресників, календарів і з нашої преси. Таким способом придбано впродовж літ відом-ости про наші високі школи, наукові організа-ції та товариства, бібліотеки, архіви і музеї, і оголошено поважні основи інформаційної праці про Україну для всього світу.

Ця праця вимагає тепер дальшої розбудови, а щонайменше постійного доповнювання но-вими, а радше найновішими даними. На жаль, наші політ. відносини, поштові утруднення з де-якими частинами нашої землі, а кінці, що най-важливіше, недоцінювання великої ваги її консти-туції такої інформаційної праці, яке часто про-являється у завзятій мовчанні на всі запиту, або у надто скромній недокладності, стають важкою перешкодою в соціально виконанні зга-даного завдання. Цим завданням є поставити достойно й вичерпуючо наш відділ поруч з від-ділами інших народів, хочби наших сусідів, що не жаліють ніяких трудів на те, щоби дати про себе повний інформаційний матеріал. Зокремаж нема тут безпосереднього матеріалу з румун-ської й чеської України. Через те, як редактор славянської частини „Мінерви“, звертаюся при-людно до всіх наших наукових і культурних у-станов і до всього нашого загалу з гарячим проханням надіслати нам чимскорше на адресу видавництва (Verlag Walter de Gruyter, Berlin W 10, Genthinerstrasse 35) або на мою власну (Berlin-Charlottenburg 5, Suarezstr. 46) докладні цифрові дані про всі наші наукові та культурні організації, товариства, бібліотеки архіви й му-

зеї, а по змозі переслати нам іще й друковані або писані ювілейні видання, річні звітлення та інші т. п. публікації. Очевидно, що весь мате-ріал може бути писаний по-українськи й не по-требує бути впорядкований.

Для першого тому потрібні дані про наші наукові, культурні й педагогічні інститути, на-укові та інформаційно-наукові бюро, метеоро-логічні, та інші станції, досвідні поля, лабора-торії й дослідно-наукові робітні, про пам'ятні місця, бібліотеки, промислові читальні, архіви, музеї, постійні й показові виставки, наукові ко-місії, наукові й культ.-наукові комітети, фунда-ції, окремі виділи та ради для всіляких науко-вих і культ.-наук. справ, центральні економіч-ні організації, науково-культурні й фахові то-вариства та організації всіх ділянок знання.

Особливо важні всі наші провінційальні установи, які досі тільки винятково попадали до „Мінерви“, а далі філії таких наших централь-них установ (як напр. Просвіта), оскільки ве-дуть якунебудь наукову, культурно-освітню або педагогічну працю. Зокремаж потрібні дані про бібліотеки, архіви й музеї наших філіяль-них товариств і церковних та монастирських бібліотек, *куди аразі потреби можемо вислати потрібні квестіонарі для виконення. Одначе з огляду на пізній час булоб бажано, якби наші товариства й інституції та поінформовані осо-би вислали нам зараз відомості, зазначаючи відповідь на такі питання:

1. офіційну, статутувану назву з пов-азрезою;
2. рік оснування й коротеньку історію;
3. цілі й завдання дотичної організації;
4. головні фонди й річні бюджети;
5. складові частини організації (напр. відді-ли, секції, комісії і т. л.);
6. власні публікації (титли з місцем, роком і томами), друковані звітлення, при бібліоте-ках, архівах і музеях теж каталоги (напр. по азбучні, річні) і рукописні помічні засоби;
7. при товариствах висоту власного та акад. чи число членів з кінцем 1932 р.;
8. при бібліотеках, архівах і музеях чис-те мів, зшитків, фасцикулів, експонатів, музик-літ, фотографій, штихів, діалогів і т. л.

з докладною спеціалізацією й вирішенням цінних предметів;

9. при центральних товариствах усі філії з введенням місцевостей.

10. управи організацій і товариств (голова й секретар), директори й управителі бібліотек, архівів і музеїв.

Маю налію, що заінтересовані кола нашого громадянства у власному інтересі жива й скоро відіаються на мою пригалку й поспішать з надсилкою матеріялів. Заразом щиро дякую тим нашим установам, м. і. Науковому Тов. ім. Шевченка й нашим закордонним високим школам і інститутам, що своєчасно надіслали потрібні відповіді.

Берлін, 25. листопада 1932.

Д-р Зенон Квезеля.

3 церковних справ.

ПЕРЕХОДЯТЬ НА УНІЮ.

Краківська польська преса повідомляє, що в Рівні на Волині 600 православних українців підписало подання, що бажають перейти на унію, бо не можуть довше дивитися на анархію у православній церкві.

200-ЛІТТЯ ЗГРОМАДЖЕННЯ РЕДЕМПТОРИСТІВ.

Добре відоме й у нашій церкві Згромадження оо. Редemptористів (св. Ізбавителя) святкує в цьому році 200-ліття свого існування. Дня 9. XII. 1732 р. заложив св. Альфонс Лігубрі Згромадження св. Спасителя, яке папа Введикт XIV. одобрив 1749 р. під назвою св. Ізбавителя. В 1930 р. було з цього Згромадження 13 єпископів. Усіх домів мають оо. Редemptористи 348, що розсіяні по 21 провінціях і 19 віцепровінціях майже у цілому світі. Членів мають оо. Редemptористи 5.735, у тому 3031 священників, 802 студентів, 228 новиків-клериків, 1552 братів і 122 новиків-братів. — Між нашим народом працюють оо. Редemptористи з великим успіхом у Галичині (Гімназія у Збоссоках, новіціат у Городку, доми у Станіславові й Тернополі), на Волині (Ковель), на Закарпатті і в Канаді. Зазначимо, що небанком оо. Редemptористи грекокат. обряду отворять у нас окрему галицько-волинську провінцію.

Скомплетування уряду ген. Шляйхера.

БЕРЛІН. (ПАТ). Скомплетування уряду ген. Шляйхера очікують уже нині. Поспіх у творенні уряду пояснюють у політичних кругах оглядами закордонної політики Німеччини. В асильї між закордонних справ Найрат виїждить до Женевы. Перелетим відбудеться перше засідання кабінету, на якому мін. Найрат зложить звітомлення про ситуацію.

Звишка курсів на біржі.

БЕРЛІН. (ПАТ). Берлінська біржа зареагувала деякою завищеною курсів на вістку про доручення творити уряд ген. Шляйхером, установляючи в цей спосіб сильнішу тендецію.

Інтерпеляція в англійському парламенті

у справі української кооперації.

Дня 24. листопада посол Леонард звернувся до міністра закордонних справ зі запитом, чи він звернув увагу на петицію у справі поведінки польської влади супроти українських кооперативних товариств, а саме про випадки порушення кооперативних принципів. Така петиція вийшла недавно до Ліги Націй. Яке становище має намір зайняти у цій справі британський уряд?

Заст. міністра закорд. справ відповів на цю інтерпеляцію, що йому відомо про згадану петицію і Рада Ліги займеться безсумнівно нею, згідно із існуючими приписами. Рада, коли схоче, може передати її на розгляд Комітету Трьох.

Хто не платить за часопис, підбиває різну пресу.

Після нападу у Городку Яг.

ПРИЗВИЩА ВБИТИХ.

Два учасники нападу на почту в Городку, які заплатили життям свій вчинок, це 20-літній студент Михайло Юрко Березинський і б. театр. статист Володимир Старик.

Зате не можемо ще подати до прилюдного відома прізвищ тих молодих людей, яких арештували підчас погоні під Миколаєвом і під Оброшином та у Дрогобичі й у Львові. Арештованих чимало. Декого з арештованих вчора у Львові вже звільнили.

ПРИЗВИЩЕ ШЕ ОДНОГО РАНЕНОГО.

Ми згадали, що двох утікачів окружили й зловили на полях між Жидачевом і Миколаєвом, над самим Дністром. В останній стадії погоні брав у ній участь, разом з доколичними людьми, слюсар з Розвадова, Олександр Андрухів. Утікачі відстрілювались до останнього моменту й одна з куль поцілила Андрухова. Його перевезли до львівського шпиталю.

ДОЛЯ БІЛЬОНУ.

Напасники на почту в Городку змогли вкопити — як відомо — лише мішок з більйоном на суму ок. 3000 зол. Докладні дані про те, скільки було грошей, в яких монетах і т. д., виявляться певне шойно на судовій розправі. Свідки сцени арештування двох утікачів над Дністром подають, наче ці останні, бачучи безвихідність дальшої втечі, викинули напеченик з грішми до Дністра.

ДОРАЗОВИЙ СУД У ЧЕТВЕР?

Появилася поголоска, наче вже в найближчий четвер відбудеться у Львові доразовий суд над учасниками нападу на почту у Городку. Ця поголоска щонайменше передчасна, тому, що не покінчене ще слідство й не вирішено ще взагалі, чи ця справа піде перед доразовим чи звичайним суд.

Ширіть наш часопис!

Після демонстрацій польської молоді.

СПОКІЙ.

Львівське життя увійшло вже зовсім у нормальні рейки. Всі крамниці відчинені, вулиці повні прохожих, напастей більше нема.

До прокуратури при окружному суді відставили вчора 75 осіб. Між іншими арештовано дві польські студентки за вуличну агітацію. В університеті починають виклади в суботу, на політехніці в понеділок.

У ВАРШАВІ.

Варшавська влада рішила всякі спроби заворушень адусити в зародку. Тому двох студентів, які вибили шиби в одній жиївській крамниці при вул. Вспульній, покарали адміністрацією по 2 місяці в'язниці без заміни на грошову кару.

Мекдональд хоче їхати знову до Америки?

ЛЬОНДОН. (ПАТ). Ньюйорський щоденник „Сан“ подає сензаційну вістку свого льондонського кореспондента, наче то прем'єр Мекдональд задумував знову виїхати до Америки, аби підняти радикальні заходи в напрямі досягнення порозуміння і співпраці щодо довгів і розбродів.

Ця вістка не позбавлена правдоподібності. Можливо, що Мекдональд, який, як відомо, приважує найбільше значіння до світової економічної конференції, схоче як її голова заповнити її успішним шляхом узгодження свого становища з новим президентом Злучених Держав Русвельтом.

ФЕБЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 5. ГРУДНЯ 1932.

ТРОСПЕР МЕРІМЕ.

20)

ВОВКУЛАКА.

Під слогом була додана, досить гарним жіночим почерком дописана, по жмудськи:

„Я, литовська муза, пишу по жмудськи. Митась недотена, коли взагалі сумнівається у ваш приїзд. Дійсно, це тільки я настільки шалена, щоб хотіти такого хлопця як він. Осьмого, найближчого місяця побачите, пане професоре, молоду першої моди. Не по жмудськи, а по французьки. Тільки не будьте заздалю розсіяні під час шлюбу!“

Ні лист, ні дописка не подобалися мені. Я був тієї гадки, що наречені виявляють тут неабияке легковаження такої святочної хвилини. А проте, як відмовити? Признаюся, що спонукувало мене також не мало заповіджене втисне. По всякій імовірності у великому числі шляхти, яка відється в замку Медінгільтас, а зможу стрівити високоосвічені особи, від яких довідаюся багато цікавого. Мій жмудський словник був дуже багатий; але азачиня певної кількості слів, позначених від малоінтелігентних селян були ще для мене не зовсім ясними. Всі ці спонуки, разом узяті, мали для мене досить сили, щоб зголитися на прохання графа.

І я відповів йому, що 8-го ранком буду у Медінгільтас.

І як дуже довелось мені жалувати цього!

VIII.

Виджаючи в замкову алею, я побачив багато панів і панів у ранніх туалетах, які стояли гуртами на ганку, або проходилися по парку. Подвіря було повне святочно прибраних селян. Замок мав вигляд великого свята. Всюди квіти, вінці, прапори і фестони. Управитель завів мене до приготованої для мене кімнати в партері, прохаючи вибачення, що не може послужити мені кращою, але в замку було стільки гостей, що неможливо було задержати для мене ту кімнату, яку я займав підчас мого першого побуту і яка була призначена тепер для подруги маршала шляхти: арештою, моя нова кімната була дуже приємна, мала вид на парк і була під мешканням графа. Я швидко переодягнувся у свою священничу одягу, потрібну до обряду шлюбу; але ані граф, ані його наречена не показувалися. Граф поїхав за нею до Довгеллів. Повинні були приїхати вже давно; однак туалета молодого це не будь-що і доктор звертав увагу гостям, що тому, що снідання буде подано аж після релігійних церемоній, то заздалю нетерпеливі апетити зроблять добре, забезпечившись на всякий випадок при буфеті, заставленим тісточками і найрізноманітнішими ковбасами. Я залюбки взяв цю наго-

ді, як вибікування підсичув сплітати; дві мамі гарних паявочок, запрошених на весілля, не щадили своїх злосних завваг на рахунок молодого.

Було вже сполудня, як сальва з мюадірів і рушниць заповніла її приїзд і недовго потім заїхала перед замок парадна карита, запряжена в чотири величаві коні. Піна, що вкривала їх груди, вказувала, що спізнення не було їх виною. У кариті була тільки молода, пані Довгеллі і граф. Він висів і подав руку пані Довгеллі. Панна Івінська зробила повний грації і дитячої кокетерії рух, немов би хотіла окритися під свій шаль від цікавих поглядів, які окружали її з усіх боків. Однак підвелася і саме хотіла подати руку графові, як голобельні коні, сполошені може дощем квітів, киданих селянами на молоду, а може також відчувуючи той дивний жах, який наводив граф Шеміот на звірят, стали дуба. формуючи відрями. Одно колесо задарило в ріт сходів і хвилину здавалося, що трапляється нещастя. Панна Івінська скрикнула легко. Але всі миттю успокоїлися. Граф, схопив наречену за руки і вивів аж на сходи так легко, мов би ніс в руках голубку. Ми всі оплесками привітали його зручність і лицарську повелінку. Мужика гучно верещали свої „лівати“, а молода, спаленіши вся, сміялася і тремтіла заразом. Граф, який не оцінився випускати із рук свій солодкий татар, тріумфував, показуючи його окружачим собі.

(Продовження буде).

Виборчі фонди в Америці.

НЬЮ-Йорк, 2 листопада. (Вл. кор.) Нью-Йоркські часописи подають обчислення передвиборчих датків, дарованих до нас національних комітетів головних партій до половини жовтня. З них показується, що вибори фінансують багаті люди, а бідних це майже не інтересує, хоч проголосити, що в Америці і політику вважають бізнесом, а хто дає жертву на вибори, хоче мати якусь матеріальну користь з цього. Останні звіти показують, що республіканці зібрали до 26 жовтня 1,554,817 дол., а демократи 1,005,654 дол. до 22 жовтня. До республіканської каси зложило 112 осіб 668,175 дол., в 1928 р. Губер дістав 21,302,190 голосів, а коли би сьогоднішні фонди мали походити від тих виборців, то припадає по 4 центи на одного. Але пересічний дар тих 112 осіб виносить по 5,965 дол. на особу. Зоміж демократів зголосилося дотепер 89 осіб з дарунками і позичками на суму 520,050 дол. В 1928 році кандидат демократів Оміт одержав 16,016,443 голосів, то значить, що якби сьогоднішні фонди тринисати демократичним виборцям, то вийшло би по 3 і пів цента на особу. Пересічний дар від тих 89 осіб цього року виносить по 5,720 дол. на особу.

Проти комуністів.

БЕРНО. (ПАТ). Федеральна Рада ухвалила, що комуністи не зможуть більше входити у склад уряду. Соціалістичний посол Ніколас, запрошений у зв'язку із заворушеннями в Женеві, не мав змоги взяти участі в понеділковому засіданні палати, бо Федеральна Рада в того пораді, що посольська нетимчасовість не може в цьому випадку входити в рахунок.

Вбив жінку сокирою.

ЧОРТКІВ. (ПАТ). В лісі під Копичинцями Тома Пустельник убив сокирою свою жінку Тетю, л. 40. Причина убивства: підбране подружжя. Пустельника арештували.

Студентські справи.

З Т-ВА „СІЧ“ У ВІДНІ.

Управа Українського Академічного Товариства „Січ“ у Відні просить помістити на сторінках „Діла“ склад нового Відділу, вибраного за звичайних Загальних Зборів дня 26 листопада ц. р. голова — Юськевич Богдан, канд. мед. зост. голови — Сушко Микола, канд. прав. і секретар — Бриг Володимир, студ. мед. П. секретар — Мричко Василь, студ. мед., скарбник — Шпановська Іванна, студ. мед. І. книгозбірник — Абрагамовський Зенон, студ. мед. І. книгозбірник — Навроцький Олександр, студ. філ., доцент — Прихван Маркіян, студ. мед., проф. — д-р Вітошинський Юрій, студ. мед., асист. анатомічного — Петрів Осип, студ. мед. Виділі.

УКРАЇНЦІ У ВИСОКИХ ШКОЛАХ ПОЗНАНЯ.

Позапах належить до тих університетських фіст, де студіює більше число українців (около 100). Дотепер не робили для українців спеціальних труднощів при вписах до високих шкіл. У цьому році зробили це в університеті та фармації, підчас коли на інших вищих навчальних закладах обійшлося без перепон.

Як цього року випали виписи для українців, намістив таблиця:

Висока школа (виділі)	Вп. подання	Приняли
Університет		
а) право	4	4
б) медицина	7	4
в) фізичне виховання	1	—
г) математ.-природн.	1	1
д) фармація	9	3
е) лісовий-рілляний	2	2
ж) гуманістичний	1	1
Висока Торгов. Школа	4	4
Висока Держ. Школа Буд.	—	—
Машин та Електр.	—	—

В усіх вищих навчальних закладах прийняли на вступні іспити українців. На обох виділах прийняли тих, що мали дуже добре мaturalьне свідоцтво з української гімназії, або покінчили польську гімназію. На фармації впр. не прийняли цього студента, що мав 2-річну антинаральську практику та асистентський антинаральський іспит.

Причина є не факт, що до Вис. Держ. Школи Буковини та Електротехніки ніхто з українців не записався, хоч там студії коротші та впроваджені, як в університеті. Нині, коли хочемо розбудувати свій рідний промисел, чейже технічно таємно потрібні, як інженіри.

I. V.

Хто не вміє користуватися з права — той не вартий його мати. Використайте закон з 31. липня 1924 р. і переведіть ШКІЛЬНИЙ ПЛЕБІСЦИТ на українською мовою навчання!

Економічний огляд.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

„Урухомлення курсу золотого“.

Проф. А. Крижановський не відкладає пера в обороні своїх тез про необхідність поміркованого об'єктивного курсу золотого. Статті, які він друкує на сторінках журналу „Штєгльонд Всаучесни“, є постійно передпорушув. надає його словам повагу авторитету, яку він сміливо аналізує сучасної фінансової політики на тлі загально-господарської нужди справляе деякий хаос і в жовтневому числі агаданого журналу була просто сенсативна („Скарб і валюта“). Він доказував у ній, що скарб — це скарб держави, що в Польщі є „схрита інфляція“. Скарб продає або застає вартісні папери, рату-Банку, доставляв не для готівки, тільки асигнації, які воно дисконтують у банках. Як раніше, так тут і в останній статті л. п. „Спір за валюту політику“ автор підкреслює необхідність урегулювати сучасне господарство в Польщі. Він бачить тільки один можливий шлях до цього — мале відступлення від валютного паритету. Важко урядові рішиться на це, коли саме дотеперішнє втримання курсу золотого є найбільшим його гордо-цям.

Суспільні забезпечення і плани їхніх реформ.

Польський промислово-купецкий світ адавна побоює забезпечення фізичних та умовних працівників, залякуючи, що кошти, що їх тягне за собою сучасна система забезпечення, обтяжують у великій мірі бюджет підприємств. Тепер, коли проєктують реформу суспільних забезпечень, господарські організації висунули різні власні плани, в яких старяться бути „справедливіші“ для працездатних. Проєкт, що його опрацювали Торговельні Палати, пропагує за німецькими зразками систему примусової опалюдності, льоковані в ПКО, замість дотеперішніх забезпечень.

Ціни падають далі, але в некористь селян.

Індекс цін у місяці жовтня (опублікований саме Гол. Статистичним Урядом у Варшаві), об'явився в порівнянні з вереснем на 2,2 проц., а в порівнянні з 1927 р. на 41,2 проц. (замість 100—58,8). Сільсько-господарські продукти обнизились у ціні протягом місяця на 3,3 проц., а промислові вироби на 1,5 проц. Як бачимо, селяні по-жінці поширюються ще більше!

Світла й тіні компенсаційного обороту. Польський „Внешторг“.

Рівночасні трансакції в експорті й імпорті, т. зв. компенсаційний оборот, стають шораз більше популярні в міжнародних взаєминах. Ми не хочемо тут запускати в гущу теоретичних міркувань про позитивні й негативні прикмети засади „куплю в тебе, якщо в мене купити“. Згадаємо тільки, що завдяки цій формі обміну із закордонном деякі польські експортери знову рушили з місця (прим. у Бельськ і т. д.). Одночасно організації компенса. обороту викликали деякі застереження. Є різні об'єкти того, що цій організації хочуть надати ха-

рактер монополії, зробити з неї мало що не польський „Внешторг“. Займіте, що навіть урядона „Газета Польска“ поведла проти того наступ. Взагалі господарський оборот потрібний, і для Польщі, яка в експорті потерпіла великі втрати (за 9 місяців ц. р. 44,2 проц. у вартості 126 проц. у скількості в порівнянні з 9 місяцями поп. року), — є просто необхідний. Але картелізація цього обороту булаб новою болячкою господарського життя Польщі.

СВІТОВА ХРОНІКА.

Англійський фунт і воєнні довги.

Рішуче домагання Америки, щоб європейські держави 15 грудня ц. р. заплатили рати і відсотки від своїх зобов'язань, ніде ще не мали таких реальних наслідків, як в Англії. Фунт покотився ще більше в долину й осягнув уже рівень не нотований в історії Англії. Газета твердить, що навіть після наполеоновських воєн курс фунта був вищий, таксамо після світової війни. Оптимізм який виявляв обнижування вартості фунта з безпосередніми торговельними користями Англії, а її країною конкуренційністю на заграничних ринках, — починає стигнути. Даліше обезцінення англійської валюти є вже по-важною загрозою для англійського народного господарства.

Дискусія буде! Америка проти господарської і політичної стабілізації.

Вимога Губера, щоб Європа заплатила в грудні ц. р. аннуїтет (рати і відсотки) воєнних довгів, не виключає можливість зменшення тятарів, що їх залишила війна в Європі у формі довгів. На днях старий американський президент заявив, що дискусія над реалізацією цієї справи відбувається. Але дискутувати хоче Америка з кожним довжинком окрема, а не з картелем довжинників. Рівночасно приходять вісті з Америки, що чергові заходи європейських держав до цього грудневих платностей закінчилися без результатів. Двоміліардовий дефіцит у бюджеті За. Д. Америки — мовла — не дозволяє зрештувати з грошей старого світу. Обурення з цього приводу у Франції може ще більше, ніж в Англії. Там очікують великих змін в уряді, бо нема надії, аби парламентарним шляхом між теперішнім урядом істати потрібні на 15 грудня капітали. Америці стається у вину, що вона довела до льоанських постанов і до небезпечних дискусій у справі роззброєння. Тепер, коли счерпили репарції і засіяно в Німеччині назло на рівноправність зброєю, Америка виявила крайній сголам, що грозить Європі найстрашнішим хаосом у ділянці політичної та економічної.

Німецька господарська ситуація.

Політичні події на німецькому терені настільки тепер емоційнальні, що світ менше цікавиться господарством Німеччини. Це господарство тримається скільки тільки завдяки великому ауспадо міротапних чинників. Найбільшою турботою німецького народного господарства є втримати курс маркі і платити спроможність. Одне не виключено конечність мораторії для всіх довгів, кривих і заграничних, якщо не буде припинений дальший упадок торгів Німеччини із закордонном.

В. Н-вич.

На фронті боротьби з туберкульозом.

Українське Гігієнічне Товариство у Львові до Українського Громадянства.

На цілім культурнім світі ведуть від кількох десятиків літ важку боротьбу з туберкульозом, що є одним з найдавніших і найстрашніших недуг людства. Туберкульоз є найбільше суспільне лихо, що найбільше поширене зараза. У нашого пролетаріату, робітництва і наших селянських мас, як у часі воєнного лихоліття, так і в часах теперішньої економічної кризи села і міста вона найшла найкраще підходя для свого розвитку. Туберкульоз не притаманна недуга, що проходить спочатку без виразних ознак і тому не привертає хорого до шукання порати, а тимчасом хорий на туберкульоз розсіває заразу у своєму оточенні. Рікрічно прибуває на наших землях у межах Польщі біля чверть мільона людей хорих на туберкульоз, а з того біля 25,000 вмирає річно на ту страшу недугу. Марно пропадає народне майно, пропадають мільони робочих днів, десятки мільонів витрачуємо річно на удержання і лічення призначених на загибел наших братів і сестер.

Тому то боротьба з туберкульозом є справою цілої суспільності, а успіх тої боротьби є остаточно побіда можлива тільки при активній участі на фронті цієї боротьби цілої суспільності: кожний повинен бути до неї ґрунтований і освідомлений як слід із засобами, що ведуть до цілі. Українське Гігієнічне Товариство у Львові вийшло на себе від початку свого існування важке завдання освідомити суспільність про

суть туберкульозу, про способи зараження, поширення, виліку, як треба запобігати і боротися перед тим ворогом людства і протогололо як у попередніх роках місяць грудень місяцем боротьби з туберкульозом.

Найважливішим засобом у боротьбі з туберкульозом є санітарна освіта, яку переводить У Г. Т. улаштуванням гігієнічних виставок і відно відних викладів у краю, видаванням популярно гігієнічної літератури, освікою над хорим на туберкульоз і його рідню через свій „Туберкульозний Диспансер“ у Львові, широку пропаганду у пресі. Цю боротьбу хочемо поширити на цілий край, тому закликаємо весь культурний акип нашого народу: Закладайте в кожному повітовім місті філії Товариства, в кожному селі гігієнічні туртки, вступайте масово в члени У Г. Т., до якого членський внесок виносить 2 зол. річно, а вписові 1 зол. для селян, робітників і студентської молоді 1 зол. річно, купуйте та поширюйте видання Товариства. Нехай у місяць грудня відбудуться в кожному селі і містечку виставки, відчити і розмови про туберкульоз! Наші лікарі, наша студентська молодь і всі інші повинні не відмовлятися від співпраці у тім великим ділі для добра народу.

ЗА ВІДИЛ УКРАЇНСЬКОГО ГІГІЄНІЧНОГО ТОВАРИСТВА У ЛЬВОВІ:

Д-р М. Поньчичинський голова. Д-р В. Куцих секретар.

Геть з Румунією. Нехай живе Італія.

БУДАПЕШТ. (ПАТ). Вчора вчором студенти університету і комбатанти пробували уладити демонстрацію перел румунським посольством, підписані протирумунськи окліки. А поліція не допустила демонстрантів до посоль-

ства, то вони перейшли під будинок посольства Італійського, де уладили велику майданіацію в честь Італії. Демонстранти розійшлися офіційно зомі.

Церковні матеріали

брокати на фелони, френзі, галльони, нисти, також всілякі матеріали для потреб церковних і літургичних — а також оціні новини у нових і шовку на плаші і дамські сукні поручає фірма

АДОЛЬФ АВЕРБАХ, Львів, Ринок ч. 20, телеф. 7-54. Рік засновання 1890.

РАЙХСТАГ — 6. ГРУДНЯ.

БЕРЛІН, 3. XII. ПАТ. Скликання на 6. грудня п. р. райхстаг на першому засіданні вибере преамбулу. Президентом райхстагу виберуть знову напевно Герінга. Контркандидатами будуть соц. демократ Лебе і комуніст Торглер. Можливо, що Лебего виберуть першим віцепрезидентом райхстагу, коли нац.-соціалісти одержаться від голосування. Другим віцепрезидентом виберуть центровця Есера. Шанси нім.-нац. Графа на становище третього віцепрезидента залежать від піддержки нац. соціалістів.

Отворить райхстаг найстарший віком генерал Ліцман.

КРОВАВИЙ ДЕНЬ У НІМЕЧЧИНІ.

Вбиті й ранені.

З усієї Німеччини прийшли вістки про сутички з поліцією. В Ляйпцігу від поліційної голани було 6 убитих, кілька десятків ранених. У Гельсберзі юрба розбила та здемолювала кілька десятків крамниць. У Гельсберзі безробітні не прийняли в ратуші підмог, а домагалися вищої суми. Кількатысячна юрба пішла наступом до ратуша. Поліція дала салву в повітря, опісля в юрбу. Було ранених 7 безробітних. У Хемніці (Саксонія) ок. 3.000 юрбу розігнала піша й кінна поліція.

НОВИНКИ

— Приймаю як давніше в моїм Заведенні прив. Сикстуський ч. 17 від 9—1 і 3—6. На с. 2-4 — Черевини, кальші, сінгіві, пантофлі і всяке інше взуття купуємо виключно в „КОМЕТІ“, Львів, Ринок 21, Станіславів Сапінжинська 10.

— Посвячення прапора Т-ва українських докторів „Воля“ у Львові відбудеться в неділю 4. п. м. в Успенській церкві після богослуження вполудне. Посвячення довершить Преосв. Н. Будка. Після посвячення відбудеться в салі „Сокола-Батька“ академія і вбівання цвяшків у пропамятну таблицю Т-ва „Воля“. Програма академії: 1) Вступне слово — о. прад. Кунинський. 2) Хор під проводом Осташевського. 3) Декламація. — З уваги на значіння Т-ва „Воля“ у Львові українське громадянство повинно взяти в цій академії участь масово.

— Польська Соціалістична Партія святкує 4. п. м. 40-ліття свого існування. Одночасно святкує своє 40-ліття також орган тої партії, ковінський „Напшуд“.

— „Центральна Кавария“ щезне. Цими днями терестане існувати одна із тих давніх львівських каварень, з якою зв'язані численні спомини львівської української інтелігенції. Великий тьскаль „Центральної Каварії“ на Бернадичинській площі буде перемінений на бюро „Познанського Банку“. „Центральна Кавария“ була віддана власністю німця і в ній панував зражковий лад, головно славився своєю чесністю. Її постійними гістьми були робітники пера: журналісти, письменники, вчені, суполініні емерити і не було в ній купецького гомону. Від 1907 р. з'являлись там постійно члени „Молодої Музи“: В. Щурат, Б. Лепкий, М. Яцив, П. Карманський, В. Пачовський, О. Луцький, С. Чарнецький, Г. Хоткевич і чимало тих, які брали участь у тодішньому їх журналі „Світ“ або піддержували з ними товариські взаємини як В. Стефанік, В. Булавиновський. Також колишня редакція „Діла“ засідала там часто. Українці з провінції приїзжаючи до Львова часто заходили туди, щоб чийогось знайомого, певні, що завсіди хтось сидітиме там за газетам. Кілька років тому збиралась там постійно товариський гурт т. зв. „Богемі“, пізніше „Центральна Кавария“ стала осередком раднофільських журналістів і діячів. Дивним явом майже одночасно з припиненням раднофільської преси у Львові, перестав існувати теж і „Центральна Кавария“.

— Як мандрують газетні статті. У „Новім Часі“ з дня 4. п. м. ч. 208 находимо на першій сторінці статейку „Українці в Азії“ з допискою „За Манджурським Вістником“. „Манджурський Вістник“ передрукував ці статті з „Діла“, вони були оригінальною прапєю інж. Деревянки. Статті лежали у наші редакції у розміщенні кілька місяців, довго мандрували до Манджурії і довго звідти йшли до Львова аж поки не тут передруку. Не не перше таке явище: минулого року ми стверджували вже, що „Новий Час“ передруковував новинки з української американської преси, що були дослівним передруком новинки з „Діла“.

— Гайне-Медина. Проїви цієї недуги появились у с. Томашіві, калузького повіту з двох дітей

— Крадежі і вломи в Калуші. Останніми часами ширяться в Калуші й околиці вломи і крадежі. Жертвою влому впала м. ін. впродовж одного місяця трикратно кооп. „Згода“ в Калуші. Останнім разом невисліджені справи обікрали одну з філій тоїж кооперативи на кошту ок. 2.000 зол. Найцікавіше, що досі справи не зловили і то не в одному випадку.

— Помер польський амбасадор. У Варшаві помер нагло польський амбасадор при Каїріналі Стефан Пшездзеський. Вечором був іще на виставі пєси „Дівчата в одностроях“. Рано загинув слуга Пшездзеського неживого в кляччій позиції, спертого на отоману. Витягнена рука вказує, що покійний сягав до гудзика електричного дзвінка, та смерть перешкодила. На другий день мав Пшездзеський вернутись до Риму. Родився 1879 р.

— Преса польських консервативів корчиться. Польські консерватисти рішили перевести реорганізацію своєї преси. Їх щоденники: „Дзень Польський“ у Варшаві, „Слово“ у Вильні і „Дзєнік Познанський“ перестануть виходити, а зате краківський „Час“ буде перенесений до Варшави, а тим, що на місце трьох зліквідованих щоденників будуть основані у Вильні, Познані і Кракові відділи „Часу“. Цей плян польських консервативів вказує на те, що вся їх преса переживає поважну кризу.

— Польські письменники перед судом. У Варшаві відбувся процес відомого польського критика Міріама-Пшезмицького, що подав у суд редакторів літературного тижневика „Зет“ Ю. Бравна та Ю. Гожемського за наклеп. А саме вони закинули у своїм тижневику, що Міріам дістав рукописи Жеромського та Гене-Вронського і сховав їх для власного ажитку. Суд засудив обох редакторів на 6 і 5 місяців, але приклавши амністийний закон обом їм кару дарували.

КОНЦЕСІОНОВАНЕ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ**ЛЕВ НАДРАГА**

Львів, Валога ч. 23. Телефон 59-49.

Виконує скоро і дешево:

Всілякі урядження електричних інсталяцій — напруга моторів, електричного приладдя, радіоапаратів та слухавок — ладування акумуляторів.

Продає електротехнічні матеріали і батерії по цінах конкуренційних:

жарівки „Філіпс“ а від 1.80 зол., „Тантріс“ а від 1.60 зол.;

електричні залізка на 12 рат по 2 зол. зі знижкою електричної струї.

Постійне поготівля для всіляких направок.

— Широка кар'єра. У Варшаві помер у 68 році життя урядовець американського консульства Казимир Дуїні-Маркевич, відомий теж як драматичний автор. Він був жонатий із відомою ірландською революціонеркою Констанс Джорджін. Колись був це великий землевласник в Україні, старшина російського гусарського полку, малар, що скінчив Київську Академію Мистецтв, париський богеміст і один із аранжувальників альбанського перевороту за часів „короткого“ короля Віда.

— Труп на залізничному шляху. На залізничному шляху в Грінаві біля Братислави залізничний сторож найшов дві відрізані руки й ногу. Виявилось, що то частини тіла якоїсь жінки та що збивник викинув їх мабуть із вагону. Далі на шляху найшли інші частини трупа: голову, калові покривання на шматки та другу ногу. Коли сторож побачив лице вбитої переконався, що то його жінка. Вона покинула його тому три місяці та втекла до Праги до молодого залізничника. Недавно той залізничник утратив посаду, а що далі було, того сторож не знає. Поліція веде слідство.

— Річні вістки. Німецький уряд має намір утворити при Лізі Націй становище постійного секретаря. — У Німеччині в долині Сарт між Селль-Бальд і Швайб-Візімми найбільше злочинство в Європі при ній 5-го електричного залізничного шляху. У вчорашньому в. в. верстенті в долині Сартра французької літератури наслідком смерті проф. Маня; президиату на кандидатуру письменника Боя, великого знавця предмету. — У Відні за половину минулого місяця число безробітних зросло на 4821 осіб себто в їх нині 120.617; коли рівняти з минулим, то тепер є на 23.719 безробітних більше.

— Англійський прем'єр Макдональд дістав яких

50.000 зол. спадщини від одної своєї тітки, що 40 літ була служницею. — Відомий російський революціонер і історик рев. руху Вол. Бурцев скінчив у Парижі 70 літ. — До Французької Академії вибрали нового „безсмертного“ історика Ж. Ленотра.

— Віденський „сіньобородий“. У Відні арештували Францішка Блажея, що має на совісті багато жінок. Цей вироджений тип від систематичне листування із кількадесяти жінками, зовсім як париський Ляндірі. Блажей признався до душегубства в одному випадку, коли порізав жінку Герміну Унтерштегер і вкинув її до Дунаю. Він давав привабливі оголошення до преси і видурював гроші від знайомих жінок. Зрештою він сексуально збочений. Має 53 роки і дуже поганий, а проте мав великі успіхи серед жіноцтва. Не є виключене, що він убив і багато більше жінок, які щезли останніми роками безслідно, або яких трупи найшли, не маючи змоги відкрити злочинця.

— Із фашистської вистави буде музей. У Римі влаштували фашистські організатори виставу фашизму з ріжними історичними предметами у зв'язку з цим рухом. Мусоліні у програмовій промові піддав думку, щоби цю виставу перенести у постійний музей, який буде окремо вибудуваний для цієї мети. Мусоліні за прикладом Наполеона думає завчасу залишити по собі пам'ятки своєї слави.

— Дотепна контрабанда. Бандя контрабандистів у Німеччині мала постійне порозуміння зі спільниками у Голляндії щодо крадіжк авт. Коли хтось із голляндців хотів дістати дешево гарне німецьке авто, називав марку та ціну і тоді таке авто щезало із німецької вулиці або гаражу і переїзжало до Голляндії. Не диво, що поліція не могла такого авто найти. Так у короткому часі щезло з Німеччини добрих 1700 авт.

— Як мандрує Троцький. Троцький виїхав із Стамбулу зі своєю жінкою інкогніто на паспорт фікційного Лео Седова. З ним їхав європейський журналіст Курт Любіньський. Вже як Троцький виїзжав із острова Принкіно, ніхто не знав, на яке ім'я виставить йому паспорт турецької поліції. У паспорті зазначили „політичний утікач“ і „власник цього паспорту не може домагатись охорони для своєї особи від турецької республіки“. Були там дві візи: на переїзд через Францію без зупинки і на тижневий побут у Данії для відвідин. Троєх товаришів, що супроводило Троцького належало до трьох національностей: чех був „урядовцем“, німець „купцем“, француз „інженіром“. В Італії на дозвіл м-ства внутр. справ дозволили Троцькому та жінці оглянути Помпеї. Аж 500 поліцаїв було розставлених дорогою, якою їхав Троцький; навіть усі його клунки обшукували, лякаючись революційної бібули. На кораблі Троцький заявив, що його жінка недужа, хоча це був тільки претекст, щоби вона не потрібувала їсти прилюдно. І вона і він сам не розставлялись ні на хвилину з револьвером. Обое весь час жили під острахом атентату. Дивна була ця подорож в Європу: і сам Троцький лякався всіх довкола і всі довкола лякались його.

— Голоси по 25 центів. У судовій кімнаті федерального будинку в Філадельфії трьох членів виборчої комісії палати послів з Вашингтону веде слідство у справі підкупства в часі президентських виборів 8. листопада. Є заклади і докази, що республіканська „машинка“ Вера в Філадельфії купувала голоси і платила за них по 25 центів до одного долара й таким злочинним способом позбавила демократичного кандидата Розвелта змоги добути перемогу в місці братньої любови. Те підкупство було звернене особливо проти демократичного президентського кандидата Розвелта, а також у користь республіканського кандидата на сенатора Джеймса Дейвіса, який має ще заклади про завоювання в організації Мус (Олень). Крім підкупства закінчують „машини“ Вера, що вона аживала відомої республіканської методи застрашування та що збирала неправих виборців, які віддавали голоси.

— Особисті вісти. Дня 21. XI. 1932 р. відбулась на філософському факультеті краківського університету промоція Василя Витвицького, члена У. С. Г. в Кракові, як також диригента струн. хору, на доктора філософії з області музикології. З того обсягу є в нас покищо лише кілька знайомих.

ЩЕ НЕ ПОДРОБЛЯМОУТИТИ АНІ ЗАСТРАШУВАТИ, хоча бачимо польську мову, а тим самим виступає проти польської держави, бо в українській школі всеодно вчать обов'язково польської мови як предмету. Тому використайте закон і переводіть ШКІЛЬНІ ПЛЕБІСЦИТИ за українською мовою навчання!

Мазепинське свято в Тернополі. В середу 16 листопада 1927 відбувся в селі „Миталевому Братстві“ у Тернополі святковий концерт у честь гетьмана Івана Мазепи при великій участі українського громадянства в Тернополі в поїзту. Це національне свято розпочалося промовою посла д-ра Станіслава Барана про історичне значіння Івана Мазепи як одного з найбільших борців за українську державну незалежність. У своїй промові пос. д-р Баран дав загальне порівняння часів аперел битви під Полтавою зі сучасним становищем на Великій Україні та часів і режиму царя Петра Великого і його політики до цього України і політикою теперішньої Мазепинщини: Москва та валаха на потребу культу Мазепи для державного виконання його мрії і нашого народу звели. Описав спільне уявлює гор. „Тернопільського сонця“ дні, а раз мучились гор того самого товариства під тиском п. Володимир Монастирського. З тирги д-р Монастирський відзначив у тиргові Володимира Лемкого „Мазепи“ народу гетьмана Мазепи зі старшинами, де гетьман ішався бити проти Москви. Одначе найважливіший був момент нашого відомого безперного спілкування п. Миталевського, що відзначив відзнаку пісень, між ними Гетьмани“ і два надатки, при чому битком набита зала робила йому на кожний разом свідції. Свято, що перейшло у великим успіхом і мало помітний характер національної української маїфестції, закінчилося відзначенням національного гимну. Наказеця треба сказати, не гаростою прислало за це маїфестційне свято як свій дошкучиваві двоє значаєних посередувачів, котрі закінчили мисли в „свисті падає за селі“.

НАДВІРНА.

Листопадові роковини. Щорічно святкує Надвірна листопадові роковини. В давніших роках місяцьовано день 1. листопада панакшою, а цього року о. Імбо, І. Лушк в асисті о. Вол. Бибика відправили торжественну Службу Богу, під час якої співав хор Чит. „Просвіти“ і Надвірної і Півня-Млинів; дуже гарну проповідь вголосив о. Бибик. Вечором того ж дня відбулися сходили членів усіх установ, на яких д-р Саломський вголосив прекрасний реферат про значіння 1. листопада надвирного свята, а п. М. Гриншак віддекламував дві поеми. — Богослуження в проповіданні в день 1. листопада відправлено також в Гаврилівці, Лосеві, Назавісові, Півню, Стрибів, Фиткові й інших місцевостях повіту.

Збори Українського Банку. В дні 8. листопада відбулися Заг. Збори Українського Кооперативного Банку в Надвірній, які вказали, що оснований перед 3-ма роками Банк розвивається правильно й гарно, та зміг би зробити чимало доброго, оскільки ті громадяни, які мають ощадності в чужих інституціях, зложили ці ощадності до своєї установи. Це побило значно оборотний капітал Банку та дало би змогу неодному нашому різниціку дістати дешевий кредит у своїх та визволитися від лихварських відсотків.

Господарська анкета. Дня 10. листопада відбулася в Надвірній господарська повітова анкета, на якій обговорено всі справи й болячки нашого села. Про теперішній катастрофічний стан різниціства та способи, якими можна прийти до його поправки, реферували: д-р Николійчук, пос. Чукур та дир. Швалюк з О. С. К. у Станиславові. Ухвалено відповідні резолюції та вислано делегацію до староства, яка предложила владі ці резолюції й домагання їх здійснити.

У 300-ліття народини Мазепи. Прекрасним днем для Надвірної була неділя 13. листопада, коли то відсвятковано заходом усіх українських установ 300-ліття народини великого гетьмана України Івана Мазепи. На це свято зложилися: глибоко обдуманий реферат д-ра І. Саломського про життя гетьмана та його велику ідею, яка стала запалом для всіх поколінь українського народу; міст. хор читальні „Просвіти“ в Надвірній та Півню на Млинках під орудою д-ра Николійчука й інж. Цирицького відспівав шість точок, дуже дбайливо підготовлених. Амп. Гурток чит. „Просвіти“ в Надвірній відіграв інсценізацію „Воєнної Ради“ (вмінок з трилогії Б. Лепкого), яка присутнім припала дуже до вподоби. На закінчення свята відспівано нап. гимн. Свято пройшло з великим матеріальним й моральним успіхом, при численній участі громадянства та в гарно прибраній селі. В саїдуочу неділю (20. XI.) повторено свято в честь Мазепи в пополуночних годинах для поїту.

СПОРТ.

АВСТРІЯ — АНГЛІЯ.

День 7. грудня 1932. буде безперечно важний в історії світового копаного м'яча. В тому дні стрітяться на гриші лондонського клубу „Челсі“ репрезентації двох титанів копаного м'яча: Англії й Австрії. Не було ще мабуть доасі в історії спорту події, яка зумілаб викликати вже кілька місяців наперед таке велике зацікавлення, напруження та розгарячування не лише у заінтересованих державах, але й у цілому спортовому світі, як ця стрічка, в якій неначе вирішиться першество у коп. м'ячі. Хібно булоб уявляти цю одну стрічку дієсним виразником вишости, бож одні змагання — це 90 минут, у яких якраз можна не досягнути своєї звичайної форми, чи просто мати „пеха“, як часто трапляється у коп. м'ячі; ліпше грати від свого противника і програти. Вишість може вказати ціла низка частих змагань з ріжними поважнішими противниками, що прим. і вивиснило Австрію на континенті Європи. Зате динна досі ізоляційна політика Англії (може для Англії корисна) у міжнародних стрічках не дає змоги виробити собі погляд на кожну частину вартість коп. м'яча цієї країни. Тому то якінебудь передбачення вислду цих змагань незвичайно важкі. Спортівці континенту симпатизують зі знаменитою дружиною Австрії і вірять у її перемогу (заклади 3:1 для Австрії), зате англіїці, певні за свою дальшу вишість у світі, ставлять на свою дружину (10:1 для Англії). В останніх днях по хвилевих невдачах англ. репрезентації заклади зрізалися на 1:1. Білетів аступу продали вже на 70.000 осіб, а загальний дохід обраховують на близько 10.000 фунтів. На змагання ці, які будуть також трансмітовані в радіо (7. XII., год. 15.30—17.10 на Відень і Прагу), виїздити також багато прогульок з Європи, бож приглядатися такій стрічці для прихильників коп. м'яча неабиякою атракцією.

Шикаго. — Ін і одної української школи на Поліссі за багату (Полішук). — Іван Герасимович: Справа утравнізму перед війною. (Голоси поляків проти утравнізму) Перша кампанія проти утравнізму в 1886 р. Новий наступ в рр. 1903 і 1904. Побідила ідея національної школи. — Величчє шкільне віче в Чернівцях. — Степан Васильченко (Посмертна згадка з портретом письменника). — 3 життя „Рідної Школи“: Не пускають за „сокадський кордон“! Заборона статуту „Р. Ш.“ з метою поширення діяльності на цілу Польщу. Снішть із заснування нових Кружків „Рідної Школи“! Поклик Української Всеаїтної Виставової Корпорації в Шикаго. Свято ошадності „Р. Ш.“ Свято ошадності в рідній школі в Капичинцях. — Вібіліографія. — Ріжні вісти. — Веселий кутик. — Число прикрашене актуальними світлинами. — Передплата „Рідної Школи“ і зод. місячно, адреса: Львів, Ринок 10.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у приватних оборотах 8.91 і одна четверта. У міжбанкових трансаїкціях платили: Нью-Йорк 8.91 і три четверті до 8.92 і одна четверта, Лондон 26.60—29 Шріх 171 і пів до 171 і три четверті, Прага 26.38—26.43 Париж 34.85—34.95, Відень 103—106, Берлін 211 і пів до 212, Голандія 358 і одна четверта до 358 і три четверті

АКЦІЙ.

гесп по 75 зол.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко стація надання парітас 200 км. Ціни ринкові: Пшениця двірська 23.75—24.25, пшениця збірня 22.00—22.50, жито одноцїле 14.25—14.75, жито збірне 13.50—13.75, ячмінь двірський одноц. 13.75—14.00, ячмінь из маїво 11.50—12.00, овес гал. 14.75—15.25, овес замока 13.25—13.75, кукуруза краєва 13.25—13.75, бараболя промисл. 3.00—3.26, фасоль біла 14.00—18.00, фасоль краєва 17.50—18.50, горох пів-Вікторія 19.00—21.00, горох польний 15.00—17.00, бобик 12.50—13.50, ячма чорна 11.00—12.00, ячма сіра 9.50—10.50, сіно солодке прас. 6.50—7.50, солома прас. 4.50—5.00, гречка 11.25—11.75, льон 38.00—40, дубин синій 8.75—9.25, ріпак оз. 42.00—46.00, крупн греч. 50 проц. пол. 25.00—27.00, просо краєве 12.00—12.50, макухи льняні 18.00—19.00, конюшина черв. звич. 100.00—1005.00, мак синій 105.00—110.00.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 3. XII. 1932. за масло експортне та десерове пріха 3.00 зол., за літру молюка 17—19 сот., літру сметани 0.90 зол., копу лень 6.80 зол.

Нові книжки й журнали.

РІДНА ШКОЛА, ч. 22 з 15. листопада 1932. Зміст: Вступна — Дві міри. — Ст. Васильченко: Роман (фейлетон). — Участь українців у світовій виставі. — Де перешодити шкільний плєбісцит. — Шкільні й учительські справи в соїмі. Становище українців. Інтереляції і внески. Проти нової службової прагматики учителя. (Григорівич). — Д-р Роман Перфецький: Шкільна політика Польщі. Польські шкільні закони та розпорядки і міжнародні постанови про охорону шкільництва польських народів. — Психотехнічний курс Рідної Школи. — Конкурс на плян павільону (вишній вид і внутрішній розподіл) для Українського Відділу Світової Вистави в

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.
Неділя, 4. XII. год. 3.30 веч. Ціни знижені „Марія“ (Абон. 2).
Неділя, 4. XII. год. 7.30 веч. „Поворот Одисея“ (Абон. 4).
Понеділок, 5. XII. год. 7.30 веч. „Орфей у пекаї“.
Вівторок, 6. XII. год. 7.30 веч. останній раз по найнижчих цінах від 40 сот. до 100. 3.50 „Знайдто правдиве, аби було добре“ (Абонам. 3).
Середа, 7. XII. год. 8.15 Симфонічний концерт.
Четвер, 8. XII. год. 7.30 веч. „Орфей у пекаї“.
Театр Ріжнородностей.
Неділя, 4. XII. год. 3.30 попоа. „Олімпія“ (Абон. 2) Ціни знижені).
Неділя, 4. XII. год. 7.30 веч. „Щаунок перед зеркалом“ (Абон. 3).
Понеділок, 5. XII. год. 7.30 веч. останній раз „Белозонний лікар“ (Абон. 1. — Ціни найнижчі).
Вівторок, 6. XII. год. 7.30 веч. „Щаунок перед зеркалом“ (Абон. 3).
Середа, 7. XII. год. 7.30 веч. „Щаунок перед зеркалом“ (Абонам. 3).
Четвер, 8. XII. год. 7.30 веч. останній раз по цінах найнижчих від 60 сот. до 100. 3.50 „Олімпія“ (Абонам. 2).

Кіна.

АДРІЯ: „Христя лісницька“.
АПОЛЬО: „Скінчена пісня“ (Лід Гайда).
АТЛАНТИК: „Пісня ночі“.
КАСІНО: „Арсен Люпім — джентельмен-вояки“.
КОЛЬОСЕЙ: „Гра за мушину“ і ревія: „До побачення, до побачення“.
КОПЕРНИК: „Сатана звинисти“.
МАРУСЕНЬКА: „Сатана звинисти“.
МИРАЖ: „Шлях до раю“ (Лід Гарвей).
ОАЗА: „Таємні острови“ та ревія.
ПАЛЯС: „100 метрів кохання“.
ПАН: „Побідник“.
ПАСАЖ: „Буфало-Біла“ і додатки.
ПРОМІНЬ: „Атлантик“ і ревія.
СТІЛЕВЕ: „Білі тини“.
УТІХА: „Боротьба за честь“ (Кеч Мейер).
ХИМЕРА: „Князь Бубуль“ і комедія.

Закордонне радіо.

Неділя, 4. грудня 1932.

Кейпсберг (217.1) 12.30 Оп. оркестра, 19.00 „Абрагам авф Морія“ муз. драма Роале, Ляппінг (389.6) 18.35 „Льогенгрін“ оп. Вагнера, Братислава (278.8) 11.00, 18.45 Концерт, Гельсінґфорс (368.1) 20.55 „Дон Паскале“ оп. Доніцеті, Штрасбург (345.2) 16.00 Концерт, 21.30 „Ле Фальсоф Марі“ комедія Неріколя-Детріш, Білгород (430.4) 19.00 Спів, Петровіч, Рим (441.2) 13.00 Муз. асячина, Лянгенберг (472.4) 20.15 „Гарний-е саїт“ оп. Легара, Прага (488.6) 7.30, 12.05, 21.00 Концерт, 14.30 „Кармен“ оп. Бізет, Відень (517.2) 9.55 Соната фмоль Бетовена, 12.05 „Реквієм“ Верді, 19.30 Нар. пісоники, 20.30 „Вино, жінка, співа“ радіопопулі, Мінхен (532.9) 17.25 Музика, 20.15 „Юла Махавед“ орет. Генала, Будапешт (550.5) 11.15 Рел. музика, 19.35 „Гейша“ оп. Джонса, Любляна (574.7) 20.00 Оп. музика, Харків (937.5) 10.00, 15.00, 16.35, 19.00 Концерт, Осло (1083) 18.30 Фортеліні, 20.00 „Ораторія мира“ на осн. Берисона, Париж (1724.1) 14.00, 14.30, 15.00, 17.00 Концерт.

Понеділок, 5. грудня 1932.

Барі (269.4) 20.30 „Аїда“ оп. Верді, Братислава (278.8) 16.10, 18.00, 22.15 Концерт, Копенгаген (281.2) 22.50 „Танґа-вер“ оп. Вагнера, Штрасбург (345.2) 21.30 Концерт, Гельсінґфорс (368.1) 20.15 Фортеліні, Білгород (430.4) 20.00 Опера, Рим (441.2) 13.00 Концерт, Прага (488.6) 15.30 Чеські пісні, Відень (517.2) 11.30 Квартет, 20.05 Концерт, Мінхен (532.9) 16.05 Шуманові пісні, Бонінґер (сопр.), Будапешт (550.5) 18.45 Циг. оркестра, Харків (937.5) 10.00, 14.30, 15.00, 16.35, 17.30, 19.00 Концерт, 12.15, 24.00 Музика, Осло (1083) 20.00 Аїда, у честь Берисона, Париж (1724.1) 21.00 „Пелєас і Мелісанда“.

Львівське радіо.

Неділя, 4. грудня 1932.

11.58 Час, 12.10 Метеор, комунікат, 12.15 Симф. поранок, 14.00 Плякання морювоого дерева, 14.25 Саломова оркестра, 14.40 Найновіші способи борот-би зі шкідливими дієв, 15.00 Концерт, 16.00 Дам мо-лоді: Що чувати в світї? Молоді варшавські поети, 16.45 Грамофон, 16.50 Відромі, „Веселої неділі“, 17.20 „Ой та неділі“, 17.35 Лекція лья руханки на осн. системи д-ра Оптиміста для панів і панів від

20—120 літ, 17.45 Актуальний фейлетон Рюрта, 18.00 „Варвара“ радіоімен. ба-жанія віршом, 18.10 Польський шрамель (гармонія, скрипка, гітара), 18.45 Танцюючий чайок у тети Варвари (рік 1912), 19.05 Всячина на весело, 19.25 „Пан Бенет“ на осн. Фредра, 19.55 Льв. спорт. комунікат, 20.00 Літер. четвертьгодина „Мисливство в Елюдора“ зі збірки мис. новель Штаркля, 20.15 „Наш кабаре“, Спорт, 21.40 „Вл. Бурлін у Львові“ інтер-вю, 22.00 Танк. музика, 22.55 Комунікати, 23.00 Льв. хор ревелерсів, 23.30 Мандолиністи, 23.50 Фінал III. вес. неділі.

Понеділок, 5. грудня 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 15.30 16.15, 22.15 Грамофон, 13.20 Метеор, комунікат, 15.15 Господ. комунікат, 15.25 Комунікаційний огляд, 16.00 Листи та програми, 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 Мандріжні птвич, 17.00 Концерт, 18.00, 18.35 Легка музика, 18.25 „В службі мислосер-ця“, 19.00 Фальшивий стил, 19.15 Всячина, 19.30 На овиді, 19.45 Прес. рад. ден-ник, 20.00 „Дон Паскаль“ оп. Доніцеті, 22.05 Підгаласка балачка, 22.25 Фортеліні, 22.55 Комунікати, 23.00 Танкова му-зика.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

НАКИДКИ брокати від 3.80 зол., колдри, постіль, фіранки, каші, портієри найдешевше Фрайліх, Львів, Сикстуська 21.

ПРОДАМ догідну частину або цілу ка-меніцу з мешканцями. Лісна 19, м. 15. 919 2—3

КАГАНЦІ, ретані, ливочки, шорки ви-конує, направляє найдешевше робітня римарсько-галицької Н. Барера, Сикстуська 2. 370 22-33

НЕГАЙНО винайму комфортавний покій з удержанням або без, панночкам або панам. Кадєцька 12 ч. 8. 937 2—3

26-ЛІТНІЙ, по студіях, середнього росту ожениється з панночкою симпатичною та лагідного характеру. Зинька побажана. Адмін. „Ліла“ під „Лижині“, 936 2—2

ЖІНОЧИЙ плащ з печеніків у добром стані за 125 зол. на продаж. Юл. Гаушевський, Коперника 16, П. пов. 9412-2

НИКОЛИ не перестудитесь, як замість хо-дити холодними вечорами проведете час у приємній товаристві в цукорні Степ-кова, Миколая 7. 758

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ОСТОРОГА!

Тільки оригінальна
ЧЕКОЛЯДА
перечислююча

Драстін-Любельський
ділає з добрим вислідом

лагідний спосіб
перечислення
ДЛЯ ДІТЕЙ
І ДОРОСЛИХ.

Препарат польський.

Чеколядка 15 сот.

ПЕРЕГЛЯД І ДОПОВНЕННЯ РАДІОВІД-БІРНИКІВ — УСЕЛЕКТИВНЕННЯ ЛЯМ-ПАМИ НОВИХ ТИПІВ — ЕЛЕКТРО-ДИ-НАМІЧНІ ГОЛОСНИКИ модель 1932-33 НАЙНОВІШОЇ КОНСТРУКЦІЇ АПАРА-ТИ СІТКОВІ ТА БАТЕРІЙНІ — НОВІ МО-ДЕЛІ ФОТОГРАФІЧНИХ АПАРАТІВ — ПОСПІШНА ФОТОГРАФІЧНА РОБІТНЯ Фото-Радіо-Палк, Львів, пл. Марійська ч. 8. 740 (Дім Шпрехера). 22—30

КРАВЦІ ТА КРАВЧИНІ

Жадаєте ілюстрованих проспектів без плати. Підручники науки крою: мужеський з 3-х частей 12 зол., жіночий 3.50 зол. крім порта. Курси крою, СТАМАЖЕВ СЬКИЙ, Корол. Гута, вул. Вольносць 76. 947 1—3

Присилайте передплату!